८ पाने

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५१६।प १९ (१९)

ग्रंथ नाम चित्सुधा.

विषय मराठी काव्य.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

1

श्रीगणेशायनमः अथचित्सुधाप्रारंभः विनाम्रत्तिकाकुंभजेव्हांदिसेना
विनाम्रत्तिकाकुंभकाहीअसेना दिसेनाअसीज्याविणेम्रत्तिकाही नसे
म्रत्तिकाहीतयावीणकांही १ घटाकारज्याम्रत्तिकेनैंचिभासें असीम्रत्तिका
ज्यास्वरूपीअभासें नकोणीतयास्वप्रकाशाप्रकाशी ह्मणोनीश्रुतीबोल
तीसत्यात्यासी २ घटीयेकमात्रीतसेंसर्वपाहे दिसेनाजयावीणनैंतोचि
आहे असेतेतुसैंतचिहोउनिपाहें धरिअंतरीश्रीगुरुचीकृपाहें ३ अ
लंकारसृष्टिमध्येंकायआहे सुवर्णीयणेहेंविचारुनिपाहें मधेतेंचीजेजे
जयाआदिअंती असेविश्वहेंदेखिलेंब्रह्मअंती ४ जगीब्रह्मदीसतश्रीआ सं
कृतीचा नव्हेनाशजोकाळआहेस्थितीचा करेंनिर्मिलातोकरेंनाशिजेतो
अलंकारसोनेंजरीदेखिजेतो ५ जयेदृष्टिनेरज्जुचासर्पकेला तिनेदोर
देखुनितोनाशियेला करेंनिर्मिलेंतेंकरेंभग्नव्हावें तसेंकाळकर्त्तत्वका

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

चित० हेचिजाणावें ६ मनेनिर्मिलेंतोकरेमोडवेना करेंनिर्मिलेंतेमनेमोडवेना नव्हे
२ हृदयमोडेविनाकाळशक्ती विदेहीतक्षीपावलेंजीतमुक्ती ७ प्रपंचेंप्रपंची
सुखेंकांअसेना स्वरूपाततोआवडीनाअसेना दिसेंपंचभेदेजयाइंद्रियां
सी प्रपंचीचपाहेंनिराळातयासी ८ पाहातांचीकांचोपनेत्रप्रसंगें नि
ळीदीसतीगोरवर्णप्रसंगे तसेंआपणब्रह्मसर्वत्रआहे मनेइंद्रियेघेउनी
विश्वपाहे ९ निळीमादिसेनेत्रिकांचीपनेत्री दिसेपाहतांदेहगोरास्वनेत्री
असाइंद्रियांतेदिसेविश्वनाना स्वरूपाततेंभेददृष्टिदिसेना १० मनाइं
द्रियाइंद्रियार्थासियेक प्रकाशीचेतसत्यमिथ्याअनेक अनेकाघटीसत्य
ब्रह्म तेंयेकमाती असेविश्वसर्वत्रयोगीपहाती ११ घटींभूषणीआणिवस्त्रांत १
वस्त्र दिसेनाविनामृत्तिकाहेमतंतू विनावस्त्रजेदीसताहेतिरूपे नसेस
त्यशिंपीवरीजेंविरूपे १२ घटादीककार्येकरीतातिनाना तशीसत्यत्याते

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(२८)

कधीबोलवेना असीदेहसर्वत्रकर्मेंकरीती तहींसत्यमिथ्यातयातेंपहा
ती १३ क्रियाशक्तिनेंवर्त्ततीदिंशरीरें जसीअंतरीक्षांतपर्णेंसमीरें करी
बाहुलेंनृत्यसूत्रेंकरूनी तयाचालितोसूत्रधारीधरूनी १४ अयस्कांतपा
षाणसान्निध्यमात्रें फिरेलोहहेंदेखतीलोकनेत्रें क्रियाशुद्धचैतन्यतत्सन्नि न्य
धानें शरीरेंजडेंकर्मशक्तिप्रधानें १५ अशाज्ञानशक्तिस्वयेंज्ञानहीना स्व
येंज्ञानजेंहेत्रीत्यालाअसेना जडाअग्निच्याज्योतिच्याचंद्रज्योती प्रकाशात्म
कायेरितीज्ञानशक्ती १६ जशापद्म्यभेदेंदिसोनिचआल्या प्रभाअग्निच्यालो
चनींवेगळाल्या तसेआत्मचैतन्यचिठाकिभेदें दिसेभिन्नबुद्धीसमायावि
नोदें १७ प्रकाशस्वयेंहूसच्यातेंप्रकाशी सबाह्यांतरीबोलिजेसत्यत्या
सी तयामाजिजेंहूसरेदीसताहे तयाविणमिथ्याचहोऊनिराहे १८ प्र
काशीजसीसूर्यतोयेकदेशी खरेंहेमबाह्यांतरीभूषणाशी तसेंसूर्यते

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

चित०

(3)

ज्ञासद्दीजेप्रकाशी सबाह्यांतरीबोलिजेसत्यत्याशी १९ पटाच्यासबाह्यां
तरीतंतुजैसा चिदात्माजगींयेकसर्वत्रतैसा म्रुषास्थावरेंजंगमेतोचीव
स्तू पटाकारमिथ्याखरात्यांततंतू २० तसातंतुचैतन्यतशिष्यराया प ना
टाकारहेसर्वतुस्हीचमाया असत्यांतसत्वातुम्ही येकआहे असीबुद्धिआ
खंगुनीतिसपाहे २१ स्वयेनिर्मिली हे असे सर्वसृष्टी जसेस्वप्नपाहेबरेंसू
क्ष्महृष्टी मनेंस्वप्निचेंदेहनिर्माणकेले स्वयेंजीवहोऊनितेवर्त्तविले २२
मनाआपणावांचुनिकायतेथें निजोनि असेनिर्मिलेविस्वजेथें मनेजागरी
विस्वजेकल्पियेलें स्वरैंसागकोणाजनेंवर्त्तविले २३ मनेंजागरीविस्वजेक
ल्पियेले असेंईस्वरेंविस्वनिर्माणकेले तुहीहोयजागामनीकल्पीलेहें अ
नंतास्वरूपामधींविस्वपाहें २४ नसेभिन्नआत्मातुस्याईस्वराचा असेबोलती २
सर्वहीवेदवाचा उपाधीसहिपाहतांद्वैतनाही निजेलीचतेऊगतेंबुद्धिपाही

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

38

२५ जसीसोपबुद्धीसतैसीअविद्या तसीजाग्रतीतेचबुद्धीसुविद्या जसा
येकआत्मातसीयेकमाया नसेद्वैतपाहेंबरेंशिष्यराया २६ उपाधीसर्वेज्ञा
गतोचित्स्वरूपी नसेंभिन्नतोरामकृष्णादीरूपी स्वयेंशुद्धतोभेदतेथेंन
दीसें अशुद्धातशुद्धिविणेभेदभासे २७ नसेसेराकनानानगेंशुद्धसोनें
पुढेंघालितांहीणतेंत्यासमानें स्वयेंशुद्धसर्वेश्वराचाउपाधी तसाज्ञानि
याचाहिसर्वात्मबोधी २८ स्वयेंशुद्धतोब्राह्मणश्रेष्टजैसा सदाशुद्धस
र्वेश्वरोपाधितेसा करीशुद्धविप्रेंनविप्रअशुद्धा असासोउवीश्रीहरीनित्य
बद्धा २९ सदाजागतांईश्वरातउपाधी सदास्वप्नदेहेंरवतेदेहबुद्धी तिये
जाग्रतीनेंचिजालासिजागा स्वयेंनिर्मिलेंदेहनपाहेसिकांगा ३० घेउभ्रंशही
स्वप्नकाळींमतीचा तहीआपुलादेहहाजाग्रतीचा जहींपावस्याजीवबुद्धी
अविद्या तहींतेंतयाचीचकींशुद्धविद्या ३१ तुझेंस्वप्नहोऊनिजालासिजागा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(५)

नसोभाळिसीआजुनीकांसयोगा जगींस्वप्नहेंजागरींवर्त्तवावें सदांनित्यवु
येंतजागेंअसावें ३२ जगीबुद्धहें पूर्वसंस्कारयोगें यथापूर्वपाहे मनोवृत्ति
वेगें विवेकेतिचासर्वदाआवरावें जसेंस्वप्नयाजागृतीतेपाहावें ३३ स्व
येस्वप्निचेंसर्वहीदेहकेलें तरीआपणावेगळेमानियेलें तयाचेंजसेंजी
वहोउनिपाहीं अहोमानितोआपणायेकदेही ३४ असेदृश्यहेंसर्वमा
सीचमाया असेसर्वहेविश्वभासेचकाया समस्तांतआत्मास्वयेंनाद
ताहें असेंविश्वहेंनित्यतूर्यींतपाहें ३५ स्वयेंब्रह्मीतेथतोधर्मनाही दि
सेनाविनाविश्वहेबुद्धिकांही तयामाजीदेपावतेबुद्धिजेथे प्रकाशुनिसाक्षी
तीचामीचितेथे ३६ स्वरूपीतयाबुद्धिसर्वत्रधावें अनंतामध्येंअंतत्याचा ३
नपावें तदाकारहोऊनित्यामाजिराहें जगींवर्त्तताहींदुजेंतेंनपाहें ३७ स
माधीमध्येंजाणतेंशुद्धतूर्या असीपाहतेदृष्टियेकाचसूर्या नतेबुद्धिजा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

गीनतेकांनीजेली नतेव्हांसुषुप्तितहीलीनजाली ३८ विनाकल्पनाजागृ
तीस्वप्नमोडी स्फुरेआत्मतातेसुषुप्तिससोडी अवस्थात्रयातीततेंशुध्दतू
र्या प्रपंचस्फुरेमीम्हणतेशिष्यवर्या ३९ नकोतूंभिंऊदेखतांहीप्रपंचा मृ
षास्वप्नहेंयासतोगवकेंचा तुझीजागृतीजोवरीहष्टीधावें असेंस्वप्नते
जेथतेथेंनपावें ४० मनिदेखिलेंविश्वतेंआठवीसी मनेआडहष्टिसते
हीपहासी दिसेहष्टीहीतेतदन्यत्वजातें घडेस्वप्नतेंहीमनीआठवीतां ४
१ असाचित्सुधाग्रंथहादीपहातां घडूनीप्रपंचासहीजेपहातां दिसेशु
ध्दजेब्रह्मतेंहीप्रपंचीं नगीशुध्दसानंदसंवस्तुकेंची ४२ स्वयेंचित्सुधाग्रं
थकेलामुकुंदें सुखेंवामनाच्यानिजानंदकंदे तदात्मत्वपाउनिहीदास्य
भावें तयाअर्पिलीचित्सुधाग्रंथनावे ४३ इतिश्रीवामनिर्ग्रंथेचित
सुधासंपूर्णम् श्रीरस्तु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com